

سازمان برنامه و بودجه استان خراسان رضوی

سند توسعه شهرستان

داورزن

آذرماه ۱۳۹۵

نقاط قوت

- ۱) برخورداری از طیف تنوع محصولات کشاورزی با رویکرد صادراتی (پرورش طیور ، فلفل ، هندوانه)
- ۲) واقع شدن در مجاورت خط ۲۳ اینچ گاز طبیعی سراسری کشور
- ۳) مجاورت در مسیر اصلی مشهد - تهران و همجواری با محورهای شریانی استان

نقاط ضعف

- ۱) وجود خرده مالکی و بهره برداریهای سنتی از منابع آب و خاک
- ۲) بهره برداری بی رویه از منابع طبیعی بخصوص با توجه به مجاورت بخش وسیعی از شهرستان با کویر
- ۳) کمبود فضاهای فرهنگی ، ورزشی و سرانه فضای سبز شهری
- ۴) افزایش آسیب های اجتماعی با توجه به وضعیت مهاجر فرستی
- ۵) گستردگی سکونتگاه های روستایی و پراکنده

فرصت ها

- ۱) مسیر ورودی به استان و استقرار در مسیر زائران بارگاه ملکوتی اما هشتم (ع) و استقرار در مسیر عبور گردشگران
- ۲) استقرار شهرستان در مسیر محورهای ترانزیتی شمال شرق کشور (کریدور شمالی جنوبی و شرقی غربی)
- ۳) جوانی جمعیت و وجود نیروی کار مورد نیاز بخشهای مختلف اقتصادی
- ۴) قابلیت بالای استقرار واحدهای صنایع تبدیلی و تکمیلی (کشاورزی و معدنی)
- ۵) موقعیت مناسب شهرستان برای بهره گیری از انرژیهای نو و خورشیدی جهت بهینه سازی در مصرف انرژی
- ۶) امکان تعاملات اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی با شهرستان سبزوار (به عنوان مرکز منطقه ۴ برنامه ریزی آمایش استان) به دلیل همجواری و فاصله نزدیک با شهرستان مذکور
- ۷) برخورداری از جاذبه های طبیعی و تاریخی
- ۸) برخورداری از پتانسیل های معدنی

تهدیدها

- ۱) بهره برداری بی رویه از منابع طبیعی تجدید شونده و مجاورت مناطق وسیعی از شهرستان با کویر و اقلیم شکننده
- ۲) مخاطرات ناشی از حوادث طبیعی به ویژه خطر سیل و زلزله و خشکسالی
- ۳) کوچکی و پراکندگی سکونت گاههای روستایی همراه با محدودیت منابع آب و خاک

- ۴) امکان حاشیه ای شدن برخی سکونتگاههای جنوب شهرستان به دلیل سطح پائین مزیت فعالیتهای اقتصادی
- ۵) بالا بودن نرخ بیکاری و مهاجر فرستی
- ۶) انتقال آب از داورزن برای تامین آب شهر سبزوار

اهداف بلند مدت

- ۱) تولید ثروت، افزایش درآمد، تامین امنیت غذایی و نیازهای اساسی، عدالت اجتماعی
- ۲) حفظ و احیاء بهره برداری بهینه از منابع پایه (آب و خاک) و توسعه پایدار منابع طبیعی و محیط زیست
- ۳) بهبود و گسترش فعالیتهای اقتصادی و زمینه های اشتغال منطبق با توانمندیها و فرصت های شهرستان
- ۴) توسعه نقش فناوری اطلاعات در ارائه خدمات دولتی، گردشگری، تجاری، صنعتی و...
- ۵) اشتغال زایی، تقویت بنیانهای اقتصادی روستایی و افزایش برخورداری از امکانات عمومی و بهداشتی
- ۶) توسعه بخش کشاورزی و بهره برداری بهینه از قابلیتها و امکانات موجود
- ۷) ارتقاء سطح مهارت و آگاهی بهره برداران کشاورزی و جذب نیروهای جوان در این بخش
- ۸) ارتقای شاخص های توسعه شهرستان در راستای رسیدن به میانگین شاخص ها در استان

راهبردهای توسعه

- ۱) تقویت زیرساختهای کشاورزی و صنایع تبدیلی با رویکرد صادراتی و گیاهان دارویی
- ۲) تامین منابع پایدار و باکیفیت و ارتقای بهره وری و صرفه جویی در منابع موجود آب، خاک و انرژی
- ۳) تقویت صنعت اکوتوریسم و افزایش بهره گیری از ظرفیت های گردشگری، میراث فرهنگی و زیارت شهرستان
- ۴) توسعه و تقویت سرمایه گذاری صنعتی و معدنی در صنایع متوسط و صنایع کوچک
- ۵) تقویت بنیه اقتصادی مناطق و جوامع روستایی
- ۶) کاهش خطر پذیری در قبال حوادث طبیعی و جلوگیری از پیشروی کویر و مقابله با ریزگردها
- ۷) ایجاد انگیزه و مشوق برای جذب سرمایه گذاری در بخشهای مختلف شهرستان
- ۸) ارتقاء بهره وری عوامل تولید
- ۹) حفظ و ارتقای شاخص های کمی و کیفی آموزش در کلیه حوزه ها از جمله آموزشی
- ۱۰) ارتقای کمی و کیفی خدمات بهداشتی و درمانی
- ۱۱) ارتقاء و بهبود شبکه راههای شهرستان

اقدامات اولویت دار

- ۱) ساماندهی بخش کشاورزی و تبدیل آن به کشاورزی تجاری و پیشرفته
- ۲) احداث کارخانه های فرآوری محصولات کشاورزی و گیاهان دارویی خصوصا فلفل قرمز
- ۳) توسعه دامداری های سنتی به دامداری صنعتی

- ۴) نوسازی باغات موجود و توسعه آن با اولویت در اراضی شییدار و سامان دهی باغداران در تشکلهای تولیدی و خدماتی نظیر شرکت تعاونی باغداران و ... به منظور اقدامات حمایتی نظیر بازاریابی، قطع واسطه ها، بیمه محصولات کشاورزی و تأمین کود و ...
- ۵) گسترش فعالیتهای جانبی کشاورزی نظیر احداث استخرهای ذخیره آب قنوات با اهداف چند منظوره و احداث گلخانه خاصه برای فصل پاییز و زمستان
- ۶) پرورش گیاهان دارویی در مناطق مناطق مستعد شهرستان و ترویج کشت دیم گیاهان دارویی
- ۷) شناسایی و استفاده از ظرفیت ها و امکانات سازمان اتکا در توسعه شهرستان
- ۸) اصلاح الگوی کشت با جایگزینی گیاهان با نیاز آبی کم و متناسب با اقلیم نظیر کشت گیاهان دارویی و زعفران و پسته
- ۹) توسعه کشت گلخانه ای
- ۱۰) استفاده از سیستم های نوین آبیاری
- ۱۱) کنترل و هدایت آبهای سطحی
- ۱۲) بهره گیری از انرژی های پاک نظیر باد و خورشید مبتنی بر توسعه پایدار
- ۱۳) حفاظت و مرمت و بازسازی بناهای تاریخی و تجهیز زیر ساختهای لازم جهت جذب گردشگری
- ۱۴) شناسایی و معرفی آثار تاریخی و آداب و رسوم محلی در سطح منطقه ای و ملی
- ۱۵) تقویت و توسعه صنایع دستی و سنتی با نگرش فرهنگی و هنری در ارتباط با توسعه صنعت توریسم نظیر صنایع بومی در رشته های اولویت دار و مطرح
- ۱۶) ارتقاء و بهسازی راه های منتهی به جاذبه های گردشگری و راه اندازی مجتمع های خدماتی رفاهی و فرهنگی در شهرستان مانند باغ اسرار مزینان و کمپ زائر داروزن
- ۱۷) پیش بینی احداث بعضی از مراکز و فضاهای شهری مورد نیاز و اتمام پروژه های نیمه تمام نظیر پارک زائر در ریوند و پارک گردشگری شرق داروزن برای گسترش صنعت توریسم
- ۱۸) معرفی کویر به عنوان یک قطب گردشگری و احداث اردوگاه با معماری خاص کویر با استفاده از گونه های گیاهی سازگار با کویر
- ۱۹) تکمیل پارک اقامتی و رفاهی زائر پارک ملت و پارک گردشگری
- ۲۰) حفظ، نگهداری، مرمت و معرفی مراکز تاریخی فرهنگی و طبیعی شهرستان و استفاده از ظرفیت کویر نوردی و معرفی روستاهای هدف گردشگری
- ۲۱) احیای بافتهای فرسوده
- ۲۲) توسعه سرمایه گذاری برای زیرساخت و فناوری در حوزه اکتشافات و استخراج معدنی
- ۲۳) انجام عملیات ژئوفیزیک هوایی برای کشف کانسارهای پنهان و عظیم
- ۲۴) احداث ناحیه صنعتی با گرایش سنگ و فرآورده های مواد معدنی و صنایع تبدیلی کشاورزی

- (۲۵) تشکیل و توسعه مشارکت مردم و بهره گیری از بخش خصوصی در فعالیت های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و گسترش تشکل های مردم نهاد
- (۲۶) تقویت نهادها و تشکیلات غیر دولتی فعال در بخش مختلف اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی
- (۲۷) گسترش تعاونی ها
- (۲۸) تامین و تکمیل زیرساخت های آب، برق، گاز، راه و ... حمایت همه جانبه از جوامع روستایی
- (۲۹) احیای بافتهای فرسوده، ارایه خدمات زیر بنایی و ساماندهی و ایمن سازی روستاها
- (۳۰) توسعه زیرساختهای مرتبط با صنایع دستی و استفاده از مشارکت فعالان این بخش
- (۳۱) تهیه و تصویب طرح بازسازی و بهسازی بافت فرسوده شهر بجنستان
- (۳۲) مقاوم سازی و اصلاح مسکن روستایی و نیز متناسب کردن نظام اسکان با توجه به ظرفیت های محیطی، اجتماعی و فرهنگی
- (۳۳) حفظ توان اکولوژیکی، احیای مناطق تخریب شده و کنترل کانون های بحرانی زیست محیطی با اجرای عملیات کویر زدایی و کنترل شن های روان از طریق انجام عملیات بیولوژیک و استفاده از گونه های بومی در مناطق بحرانی و حاشیه کویر
- (۳۴) اجرای طرح های آبخیز داری و ابخوان داری در حوزه های بالا دست دست قنوات
- (۳۵) اجرای عملیات پخش سیلاب در حوزه شهری به منظور ایجاد مراتع مشجر و تبدیل اراضی بیابانی به زراعی و تغذیه آبخوان ها و حفاظت از گونه های درختان بومی
- (۳۶) تصویب و اعمال مشوق های قانونی ، تخفیف ها و معافیت های مالیاتی و تسهیلات کم بهره و بلاعوض برای جذب سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی و ایجاد تحرک در اقتصاد شهرستان
- (۳۷) ارتقای دانش فنی و حرفه ای و آموزش های عمومی برای ارتقای سطح آگاهی و مهارت
- (۳۸) تثبیت جایگاه و ارتقاء دانشگاه پیام نور
- (۳۹) تکمیل پوشش دیجیتالی تلویزیونی و رادیویی شهرستان
- (۴۰) احداث ، توسعه و تکمیل فضاهای ورزشی شهرستان
- (۴۱) توسعه و تجهیز پایگاه امداد و نجات جاده ای مهربا توجه به موقعیت جغرافیایی و دروازه ورودی استان
- (۴۲) ارتقاء مرکز درمان بستر داورزن
- (۴۳) نوسازی و تکمیل مراکز بهداشتی درمانی شهرستان
- (۴۴) تکمیل ، بهبود و ارتقاء شبکه راههای شهرستان

سعید ابراهیمی

رضا فلاحي